

รายงานโครงการพัฒนางานวิชาการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

กิจกรรมปรับปรุงหลักสูตร ๒๕๖๖

ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖

ณ ห้องประชุม โรงแรมคันทรีวิว รีสอร์ท จังหวัดพังงา

โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน
สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน โทร ๐-๗๖๓๗-๕๗๐๘
ที่ พิเศษ / ๒๕๖๖ วันที่
เรื่อง รายงานผล การปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑
ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน

ตามที่โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงชั้นประถมศึกษา มีการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ตามหลักสูตรการแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ปรับปรุง ๒๕๖๖ ฝ่ายวิชาการ จึงจัดทำ การปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ที่มีการใช้มาแล้วตลอดปีการศึกษา ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำหลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ต่อไป

บัดนี้ ทางฝ่ายวิชาการหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผลการติดตามสรุปได้ดังนี้

๑ ระดับความพึงพอใจการนำหลักสูตรสถานศึกษา เข้าสู่ห้องเรียน มีผลการประเมินดังนี้

- กลุ่มคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของโรงเรียน มีระดับความพึงพอใจ ๙๑.๖๔
- กลุ่มคณะครูผู้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับความพึงพอใจ ๘๗.๐๐
- กลุ่มคณะผู้ปกครองนักเรียน มีระดับความพึงพอใจ ๘๑.๐๐

รวมระดับความพึงพอใจของทั้ง ๓ กลุ่มคือ ๘๖.๕๔ ระดับดี

๒ จุดเด่นของหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๑. โครงสร้างหลักสูตรมีการกำหนดรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เหมาะสม การบริหารจัดการหลักสูตรมีคุณภาพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
๒. คณะกรรมการบริหาร ครูผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง พึงพอใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๓ จุดที่ควรนำไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๖

๑. เพิ่มเติมกิจกรรมสอดแทรกรายวิชาสิ่งแวดล้อมในทุกสายชั้น
๒. ครูผู้สอนต้องพัฒนาปรับปรุงสื่อให้เหมาะสมเพียงพอต่อกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น จัดทำคลิปการสอนออนไลน์
๓. โรงเรียนควรพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ และเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นของผู้เรียน เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสาระการเรียนรู้ ท้นต่อเหตุการณ์
๔. การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาและเพิ่มการประชาสัมพันธ์

๔ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการเรียนการสอน จัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง นอกจากการจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนแล้ว ขอให้ครูจัดทำใบงานให้กับนักเรียนในกลุ่มที่ไม่ได้มาโรงเรียน สำหรับเรียนย้อนหลังได้ เช่น จัดทำคลิปการสอนออนไลน์

๕ การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน

การปรับปรุงหลักสูตรได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว หลักสูตรสถานศึกษาได้รับปรับปรุงโดยการนำข้อสรุปจากผลการวิพากษ์ในข้อ ๑ - ๔ มาเป็นแนวทางพัฒนา ซึ่งจะได้นำให้คณะกรรมการสถานศึกษารับรองต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

ลงชื่อ

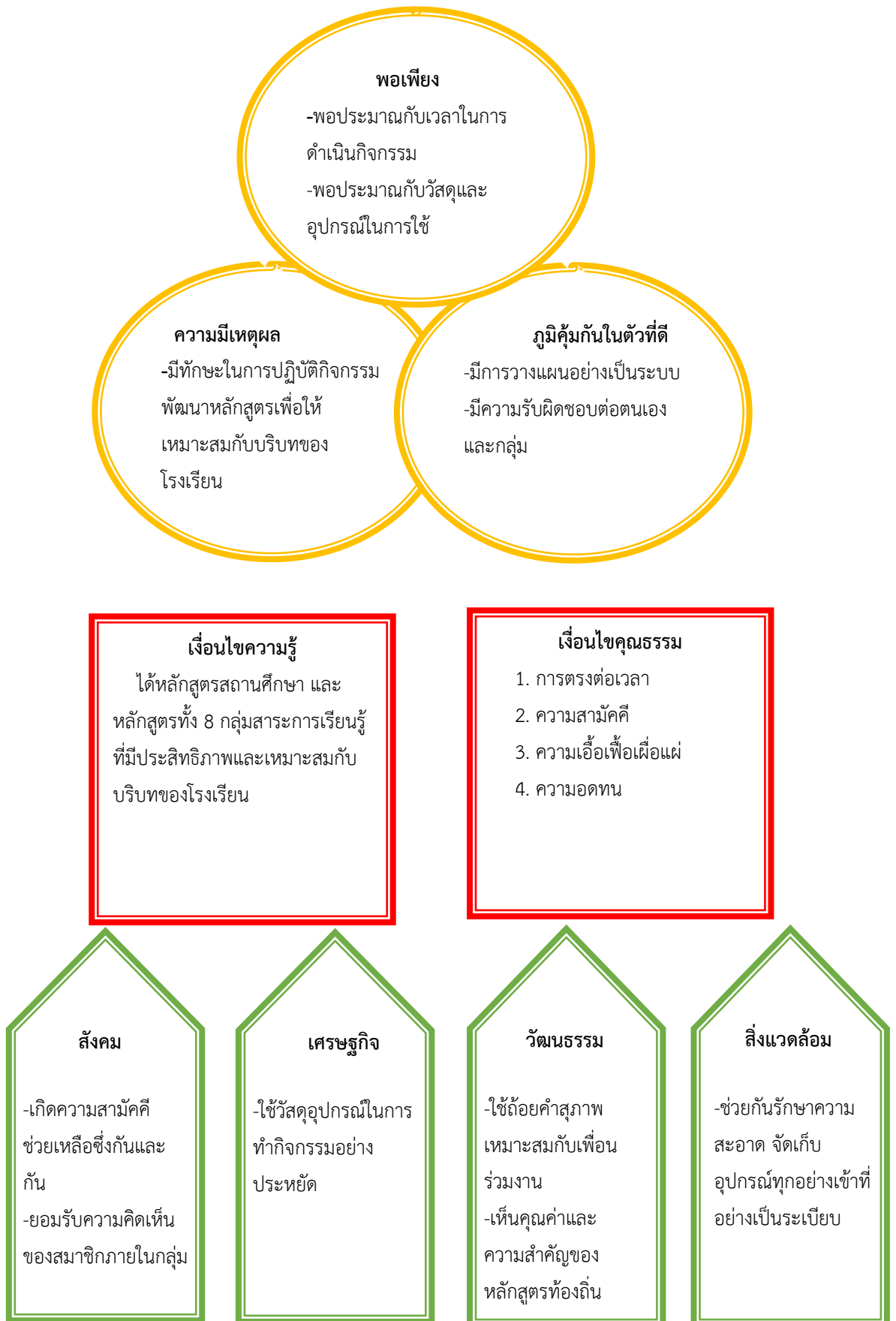
(นางสาวยมนา เลิศวงหัต)

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน

ผู้รายงาน

ความคิดเห็นผู้บริหารงานฝ่ายวิชาการ	ความคิดเห็นผู้อำนวยการ
.....	
.....	
.....	
ลงชื่อ (นางสาวพุทธิมา นันทะกมล) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน	ลงชื่อ (นางสาวหนึ่งฤทัย แก้วกันเนตร) ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน

ถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
โครงการพัฒนางานวิชาการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน (กิจกรรมปรับปรุงหลักสูตร)

คำนำ

โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ ระดับการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต กรมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินจัดทำทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาทั้งระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีการทบทวนและปรับปรุงทุกปีการศึกษาเพื่อให้ทันสมัย สอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ปรับปรุง ๒๕๖๖ และบริบทของสังคมและชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดตามสภาพสังคม เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน อบจ. บ้านนาบอน สอดคล้อง เหมาะสม คณะกรรมการบริหารงานวิชาการและหลักสูตรของโรงเรียน จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา การออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบอิงเกณฑ์มาตรฐาน การสอดแทรกสาระท้องถิ่น อาเซียน เพื่อนำสู่ห้องเรียนที่มีคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ที่ให้การสนับสนุนการจัดทำปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๖ ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ปรับปรุง ๒๕๖๖ ต่อไป

โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน

๒๕๖๖

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์	๒
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๒
ขอบเขตกิจกรรม	๓
วิธีดำเนินการ	๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓
บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
การพัฒนาหลักสูตร	๔
สาเหตุที่ต้องพัฒนาหลักสูตร	๕
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	๕
ปัญหาของการพัฒนาหลักสูตร	๗
วิธีการพัฒนาหลักสูตร	๘
บทที่ ๓ วิธีดำเนินงาน	
ขั้นตอนการดำเนินงาน	๙
บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	
ด้านบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	๑๐
ด้านครูผู้สอน	๑๐
ด้านผู้ปกครอง	๑๑
บทที่ ๕ สรุปผล และอภิปรายผล	
อภิปรายผล	๑๔
จุดเด่นของหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖	๑๔
จุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖	๑๔
ภาคผนวก	๑๕
ประมวลภาพการปฏิบัติโครงการ	
แบบประเมิน ติดตามการใช้หลักสูตร	
คำสั่ง โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ที่ ๐๐๒๙/๒๕๖๖	
คณะจัดทำรายงาน	

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา

การดำรงอยู่เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว จังหวัด ประเทศชาติ และการอยู่ร่วมเป็นพลโลกอย่างมีความสุข นั้นจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ดูแลอย่างมีทิศทางนับตั้งแต่การเป็นเยาวชนภายในโรงเรียน

หลักสูตรสถานศึกษา จึงถือเป็นแผนแม่บทสำคัญในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อการพัฒนาเยาวชนอย่างมีทิศทาง ซึ่งโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ได้เริ่ม ใช้หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาภายใต้กรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นหลักในการจัดทำ จึงมีการติดตามผล ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเรื่อยมา

ในพ.ศ. ๒๕๕๕ โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ได้จัดทำและปรับปรุงหลักสูตรตามข้อเสนอแนะจากการปรับปรุงในปีการศึกษา ๒๕๕๔ จัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับปีการศึกษา ๒๕๕๕ ซึ่งผลการประเมินสรุปสังเขปได้ดังนี้

จุดเด่นของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๑. การกำหนดรายวิชาของหลักสูตรสถานศึกษา ฉบับปรับปรุงปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีการกำหนดรายวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และข้อเสนอแนะจากการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ข้อที่ ๒, ๓, ๔

๒. การกำหนดองค์ประกอบสำคัญในคำอธิบายรายวิชา ในแต่ละกลุ่มสาระฯ สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และข้อเสนอแนะจากการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ข้อที่ ๒, ๔

๓. การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ในด้านทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการด้านคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ และข้อเสนอแนะจากการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ข้อที่ ๕ ข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้อง

๔. มีการแทรกสาระท้องถิ่นครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะจากการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ข้อที่ ๔

การนำผลการประเมินมาใช้

ผลการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ๒๕๖๕ โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ได้นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาให้หลักสูตรสถานศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๖๖ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้

๑. จัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รายวิชาสิ่งแวดล้อม ในทุกระดับชั้น

๒. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมชน มีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
 ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนจัดทำเป็น การแสดงความคิดเห็นผ่านแบบประเมินต่างๆ ของการเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรของโรงเรียน เป็นต้น
 ๔. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ พัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสม และเพียงพอกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยสร้างสื่อด้านเทคโนโลยี (ICT) หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม เพิ่มแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน
- ดังนั้น เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปีการศึกษา ๒๕๖๖ ฝ่ายวิชาการของโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน จึงเห็นความจำเป็นในการทำการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อโรงเรียนจะได้มีฐานข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ปีการศึกษา ๒๕๖๖
๒. เพื่อให้โรงเรียนมีฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียน และผู้ปกครอง
๓. เพื่อให้โรงเรียนมีฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาเยาวชนให้ เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองของประเทศชาติที่ดี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. โรงเรียนมีฐานข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประจำปี ๒๕๖๖ ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน
๒. เพื่อให้โรงเรียนมีฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาการจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียน และผู้ปกครอง
๓. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดทำสาระเพิ่มเติม

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน เปิดสอนในระดับชั้น ปฐมวัย – ประถมศึกษา ประกอบด้วยนักเรียน ๙๘๐ คน ครู ๔๐ คน

ขอบข่ายงานปรับปรุงหลักสูตร

๑. กลุ่มเป้าหมาย การเก็บข้อมูลครั้งนี้แบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น ๓ กลุ่ม คือ
 - กลุ่มที่ ๑ คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
 - กลุ่มที่ ๒ คือ ครูผู้สอนทุกคน
 - กลุ่มที่ ๓ คือ ผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้วิธีการสุ่ม ครอบคลุม
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจความพึงพอใจแบบประเมินค่า ๕ ระดับ และเขียนข้อเสนอแนะในส่วนท้ายของแบบประเมิน

วิธีดำเนินการ

- ๑ วางแผนแนวการประเมินติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- ๒ ศึกษาวิธีการจัดทำแบบสอบถามเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- ๓ ประชุมคณะกรรมการวิชาการเพื่อวางแผนการเก็บข้อมูล
- ๔ รวบรวมแบบสอบถาม
๕. จัดทำรายงานข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)

สรุปผลข้อมูลจากแบบสำรวจ โดยกำหนดระดับคุณภาพ ๕ ระดับ โดยใช้เกณฑ์กำหนดดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๔๙	หมายถึง	ระดับควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๐ - ๒.๔๙	หมายถึง	ระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๐ - ๓.๔๙	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๐ - ๔.๔๙	หมายถึง	ระดับดี
ค่าเฉลี่ย	๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับดีมาก

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

มีนักการศึกษาให้ความหมายของคำว่า “ การพัฒนาหลักสูตร ” ไว้ดังนี้

สจ๊วต อุทราพันธ์ ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า “ การพัฒนา ” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Development” มีความหมายอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

- การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น
- การทำให้เกิดขึ้น

ด้วยเหตุนี้การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความหมายใน ๒ ลักษณะ คือ การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสมบูรณ์ขึ้น กับการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานเลย ทาบา (Taba) ได้กล่าวไว้ว่า “ การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวาง จุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมาย อันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่ จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบกระเทือนทางด้านความคิดและความรู้สึก นึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วนโดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิดพื้นฐาน หรือรูปแบบของหลักสูตร ” กู๊ด (Good) ได้ให้ความเห็นว่า “ การพัฒนา หลักสูตรเกิดได้ ๒ ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนา หลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธี สอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่ ” เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander) ให้ ความหมายว่า “ การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำ หลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตร อาจหมายรวมถึงการสร้างเอกสารอื่นๆ สำหรับ นักเรียนด้วย ”

จากความหมายของการพัฒนาหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้สามารถอธิบาย สรุป ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การ จัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และ สภาพสังคม

สาเหตุที่ทำให้มีการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพิจารณาถึงข้อมูลพื้นฐานในด้านต่างๆ เพื่อให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้น สมบูรณ์สามารถสนองความต้องการของบุคคล และสังคม พื้นฐานด้านต่างๆ ที่นักพัฒนาหลักสูตรต้องนำมาพิจารณานั้นมีหลายประการ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความคิดเห็นว่าพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรด้านต่างๆ ที่ควรนำมาพิจารณาในการพัฒนาหลักสูตร มี ๕ ด้าน ดังนี้

๑. พื้นฐานทางด้านปรัชญาการศึกษา
๒. พื้นฐานทางด้านจิตวิทยา
๓. พื้นฐานทางด้านสังคมและวัฒนธรรม
๔. พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง
๕. พื้นฐานทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ทาบา (Taba) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑. วินิจฉัยความต้องการ : สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่างๆ ของสังคม และผู้เรียน
๒. กำหนดจุดมุ่งหมาย : หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน
๓. คัดเลือกเนื้อหาสาระ : จุดมุ่งหมายที่กำหนด แล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้
๔. จัดเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
๕. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ : ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
๖. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ : ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง
๗. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล : ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

ส่งัด อุทรานันท์ มีความเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมถึงการร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย การใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรนั้น เป็นกระบวนการอันหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร โดยได้จัดลำดับขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ คือ

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
๒. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
๓. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ
๔. การกำหนดมาตรการวัดและการประเมินผล
๕. การนำหลักสูตรไปใช้
๖. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
๗. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั้ง ๖ ขั้นตอนดังกล่าว มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ ข้อมูลทางด้านความต้องการ ความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญา การศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์หลักสูตรเดิม เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข

๒. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คณะกรรมการดำเนินงานจะต้องร่วมกันพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง ๓ ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยกำหนดทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะ แต่ละรายวิชา ซึ่งจะเน้นการปฏิบัติมากขึ้น โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนปลูกฝังนิสัยที่ดีงาม เพื่อให้เป็นพลเมืองดี

๓. การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ก็ถึงขั้นการเลือกสาระความรู้ต่างๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม กระบวนการขั้นนี้ จึงครอบคลุมถึงการคัดเลือกเนื้อหาวิชาแล้ว พิจารณาจัดลำดับเนื้อหาเหล่านั้นว่า เนื้อหาสาระใดควรเป็นพื้นฐานของเนื้อหาใดบ้าง ควรให้เรียนอะไรก่อนอะไรหลัง แล้วแก้ไขเนื้อหาที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งแง่สาระและการจัดลำดับที่เหมาะสม ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

๔. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นของการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับครูผู้สอน หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ และมีความชำนาญในการใช้หลักสูตร ซึ่งครอบคลุมถึงการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียนเพื่อเสริมหลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการบริหารการบริการหลักสูตร ฯลฯ นอกจากนี้ในขั้นนี้ยังครอบคลุมถึงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ก่อนนำไปเผยแพร่ด้วย

๕. การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรว่าเมื่อนำหลักสูตรไปใช้แล้วนั้น ผู้ที่จบหลักสูตรนั้นๆ ไปแล้ว มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันเป็นผลในการนำ

หลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบหลักสูตรทั้งหมด และควรประเมินให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้นการประเมินหลักสูตร จึงประกอบด้วย การประเมินสิ่งต่อไปนี้ คือ

๕.๑ การประเมินเอกสาร หลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมดี และถูกต้องตามหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีสิ่งใดบกพร่องก็จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อน จะได้นำไปประกาศใช้ในโอกาสต่อไป

๕.๒ การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้ดีในสถานการณ์จริงเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตร ก็มักได้รับการแก้ไขโดยทันที เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓ การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร โดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากได้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรไปแล้ว การประเมินหลักสูตร ในลักษณะนี้มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จ การศึกษาว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

๕.๔ การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และ สลับซับซ้อนมาก กล่าวคือ การประเมินระบบหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ หลักสูตรด้วย เช่น ทรัพยากรที่ต้องใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตร กับระบบบริหาร โรงเรียน ระบบ การจัดการเรียนการสอน และระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น

๖. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากได้ผ่านกระบวนการประเมินผล หลักสูตรแล้ว ซึ่งเมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะแวดล้อมและสังคม จน ทำให้หลักสูตรขาดความเหมาะสม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป จากขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาก ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงใหม่ว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการพัฒนา หลักสูตรจะต้องใช้เวลาเป็นปีขึ้นไป ในการเตรียมการ และการดำเนินงานจำเป็นต้องใช้กำลังคน และ งบประมาณมากพอสมควร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ดีมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ต่อไป

ปัญหาของการพัฒนาหลักสูตร

ปัญหาของการพัฒนาหลักสูตร คือปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการยกระดับของหลักสูตรจากระดับที่เป็นขึ้นสู่อีกระดับหนึ่ง ปัญหาอันเกิดจากการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมกันสร้างหลักสูตร และร่วมกันนำหลักสูตรไป ใช้ มีดังนี้

- ปัญหาขาดครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสม
- ปัญหาการไม่ยอมรับและไม่เปลี่ยนแปลงบทบาทการสอนของครูตามแนวหลักสูตร
- ปัญหาการจัดอบรมครู
- ศูนย์การพัฒนาหลักสูตร ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน
- ขาดการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ระหว่างหน่วยงานต่างๆ
- ผู้บริหารต่าง ๆ ไม่สนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
- ปัญหาขาดแคลนเอกสาร เนื่องจากขาดงบประมาณ

วิธีการการพัฒนาหลักสูตร มี ๕ วิธีการ

๑. การพัฒนาหลักสูตรจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง
๒. การพัฒนาหลักสูตรจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน
๓. การพัฒนาหลักสูตรแบบวิธีการสาธิต
๔. การพัฒนาหลักสูตรวิธีการอย่างมีระบบ
๕. การพัฒนาหลักสูตรโดยวิธีเชิงปฏิบัติการ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

การจัดทำการปรับปรุงหลักสูตรปีการศึกษา ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๐-๒๒ มีนาคม ๒๕๖๖ มีกำหนด ๓ วัน ณ ห้องประชุม โรงแรมคันทรีวิว รีสอร์ท จังหวัดพังงา มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. ขั้นเตรียมการ

๑.๑ ประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยฝ่ายวิชาการ เพื่อแจ้ง

- รายละเอียดของโครงการ
- ข้อเสนอแนะจากการติดตามการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๖๓
- กำหนดวัน – เวลา
- ปัญหาและอุปสรรคของการจัดกิจกรรมในปีการศึกษาที่ผ่านมาเพื่อการปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมในครั้งนี้

๒. ขั้นตอนการ

๒.๑ โรงเรียนออกคำสั่งการปฏิบัติงานที่ ๐๐๒๙ / ๒๕๖๖ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานโครงการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ ปรับปรุง ๒๕๖๖

๒.๒ ดำเนินการประชุมย่อยโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานในปีการศึกษาที่ผ่านมา และศึกษาผลการติดตามการใช้หลักสูตร ฯ เพื่อการแก้ไขและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

๒.๓ ครูผู้สอนตรวจสอบข้อมูล หลักสูตร ฯ ตามรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ

๒.๔ กลับเข้าประชุมพร้อมกันอีกครั้งเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล ตรวจสอบ วิเคราะห์วิจารณ์หาข้อสรุป และปรับปรุงเนื้อหาของแต่ละสาระการเรียนรู้

๒.๕ ดำเนินการแก้ไขหลักสูตรต่อไป

๒.๖ หัวหน้าสาระการเรียนรู้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดภายในกลุ่มสาระ เสนอฝ่ายวิชาการเพื่อการตรวจความครอบคลุมของเนื้อหา เสนอรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการตามลำดับขั้นต่อไป

๓. ขั้นประเมินผล

๓.๑ ประเมินผลโครงการ

๓.๒ จัดรายงานผลโครงการการปรับปรุงหลักสูตร และฝ่ายวิชาฝ่ายวิชาการจัดทำสรุปผลการติดตามการใช้หลักสูตร ฯ นำเสนอผลต่อผู้บริหารโรงเรียน

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน

ด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ ๑ แสดงระดับความพึงพอใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในภาพรวม

ประเด็นการประเมิน	ระดับความ พึงพอใจ	ระดับคุณภาพ
วิสัยทัศน์	๔.๕๘	ดีมาก
พันธกิจ	๔.๔๕	ดี
สมรรถนะผู้เรียน / คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๔.๕๙	ดีมาก
โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน	๔.๗๖	ดีมาก
การกำหนดรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	๔.๗๕	ดีมาก
การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๔.๕๘	ดีมาก
การกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๔.๔๔	ดี
การกำหนดการวัดและประเมินผล	๔.๔๙	ดี
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	๔.๖๙	ดีมาก
รวม	๔.๕๙	ดีมาก

ผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของโรงเรียน ที่มีต่อองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (๔.๖๗) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อ ๔ โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน (๔.๗๖) รองลงมา คือ ข้อ ๕ การกำหนดรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (๔.๗๕) ข้อ ๙ การบริหารจัดการหลักสูตร (๔.๖๙) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ ๗ การกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (๔.๔๔)

สรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของโรงเรียนที่มีต่อองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหรือพัฒนาเพื่อให้มีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพขึ้น คือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดเวลาเรียนลงในโครงสร้างหลักสูตร ปรับโครงสร้างเวลาเรียน และเกณฑ์การจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ในด้านความพร้อมที่จะจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์ไม่ปกติ(มีโรคระบาด โควิด ๑๙) โรงเรียนได้ดำเนินการดังนี้

๑. ส่งเสริมให้คุณครูได้รับการอบรมการจัดทำสื่อการสอนเป็นคลิปวิดีโอการสอน
๒. จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในช่วงภาวะที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ
๓. จัดทำแผนการสอนแบบออนไลน์
๔. จัดทำใบงานให้สำหรับนักเรียนที่ไม่พร้อมด้านอุปกรณ์สื่อสาร

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน
ตารางที่ ๒ แสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ	ระดับคุณภาพ
๑. วิสัยทัศน์		
๑.๑ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์	๔.๕๗	ดีมาก
๑.๒ แสดงภาพของผู้เรียนที่พึงประสงค์ในอนาคตอย่างชัดเจน	๔.๕๙	ดีมาก
๑.๓ มีความครอบคลุมสภาพความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น	๔.๕๖	ดีมาก
๑.๔ ความเป็นไปได้	๔.๕๗	ดีมาก
๑.๕ มีเอกลักษณ์แสดงถึงความโดดเด่นของโรงเรียน	๔.๖๑	ดีมาก
๑.๔ สามารถสร้างศรัทธา/จุดประกายความคิดของบุคลากร	๔.๕๗	ดีมาก
๒. โครงสร้างเวลาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรโรงเรียน		
๒.๑ เวลาเรียนรวมสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ	๔.๗๖	ดีมาก
๒.๒ สัดส่วนเวลาที่กำหนดมีความเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๔.๗๖	ดีมาก
๓. การกำหนดรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้		
๓.๑ มีรหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนชั่วโมง / จำนวนหน่วยกิต ครบทุกกลุ่มฯ	๔.๗๔	ดีมาก
๓.๒ มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาถูกต้อง ครบทุกชั้น/ทุกกลุ่มสาระฯ	๔.๗๗	ดีมาก
๓.๓ การจัดทำคำอธิบายรายวิชาสาระเพิ่มเติมถูกต้อง	๔.๗๕	ดีมาก

ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ	ระดับคุณภาพ
๔. การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
๔.๑ กำหนดกิจกรรมแนะแนวที่ครอบคลุมกิจกรรมหลัก	๔.๖๓	ดี
๔.๒ มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจ	๔.๕๓	ดี
๔.๓ มีกิจกรรมชุมนุม ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตามระดับชั้น	๔.๖	ดี
๕. การกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
๕.๑ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะ/กระบวนการอย่างหลากหลาย	๔.๔๒	ดี
๕.๒ มีการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งในกลุ่มสาระและข้ามกลุ่มสาระ	๔.๔๕	ดี
๕.๓ การจัดกิจกรรมยึดตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมายของการสอน	๔.๔๖	ดี
๕.๔ มีการแทรกสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสาระในสาระการเรียนรู้	๔.๔๒	ดี
๕.๕ มีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายและชัดเจน	๔.๔๒	ดี
๕.๗ มีกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการคุณลักษณะพึงประสงค์	๔.๕๐	ดีมาก
๖. การกำหนดการวัดและประเมินผล		
๖.๑ รูปแบบ วิธีการ/เกณฑ์การวัด ในระดับเรียนและระดับสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔.๕๐	ดีมาก
๖.๒ รายละเอียด/เกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและเกณฑ์การจบการศึกษา เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพชุมชน ท้องถิ่น	๔.๔๘	ดี
๖.๓ มีเครื่องมือการวัดอย่างหลากหลาย	๔.๕๐	ดีมาก
๗. การบริหารจัดการหลักสูตร		
๗.๑ จัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	๔.๒๗	ดี
๗.๒ จัดกิจกรรม/โครงการในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการพัฒนา หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	๔.๕๓	ดีมาก
๗.๓ มีระบบการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรฯ	๔.๕๗	ดีมาก
๗.๔ มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	๔.๕๖	ดีมาก
๗.๕ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้	๔.๕๙	ดีมาก
๗.๕ มีการจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สอนสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ ที่ต้องรับผิดชอบ	๔.๖๕	ดีมาก
รวม	๔.๕๙	ดีมาก

สรุปความคิดเห็นจากผลการประเมินความคิดเห็นของครูผู้สอนทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหรือพัฒนา เพื่อให้มีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติ พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพขึ้น คือเป็นหลักสูตรที่ดี สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ๒๕๕๑ และเหมาะสมกับชุมชนสภาพแวดล้อม

- ในแต่ละปีครูผู้สอนทุกคน ควรประเมินหลักสูตรในวิชาของตนเองที่สอนจริง เพื่อปรับผลการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดให้เหมาะสม

- ควรมีแหล่งการเรียนรู้ที่ครูสามารถใช้ในการสอน รวมทั้งอุปกรณ์ เทคโนโลยี วัสดุ ห้องเรียนที่สามารถใช้สื่อในการเรียนการสอน

- ควรเพิ่มวิชาดนตรีศึกษา (สาระเพิ่มเติม) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา EQ AQ เข้าไปสู่หลักสูตรสถานศึกษา

ในส่วนของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

- อยากให้ทางโรงเรียนเน้นหลักสูตรเกี่ยวกับด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มาก
- เน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พลังงาน
- ควรเน้นทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- ควรเน้นให้นักเรียนรักการอ่าน การแสดงผลงานนักเรียน
- ควรเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้หลากหลายวิชาตามความเหมาะสมของเด็ก เช่น กิจกรรมด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ เป็นต้น

บทที่ ๕

สรุปและอภิปรายผล

ผลการติดตามเพื่อการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ปีการศึกษา ๒๕๖๖ สรุปผลรวมได้ดังนี้

ตารางที่ ๓ แสดงสรุปความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายทั้งสามกลุ่มที่มีต่อหลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ	ระดับคุณภาพ
กลุ่มคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของโรงเรียน	๙๑.๖๔	๔.๕๙	ดีมาก
กลุ่มคณะครูผู้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๘๗.๐๐	๔.๓๕	ดี
กลุ่มคณะผู้ปกครองนักเรียน	๘๑.๐๐	๔.๐๕	ดี
รวม	๘๖.๕๔	๔.๓๓	ดี

จากตารางนี้แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของโรงเรียน ครูผู้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และคณะผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย คือ ๔.๓๓

อภิปรายผล

จากการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ทำให้โรงเรียนมีข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

จุดเด่นของหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๖

๑ โครงสร้างหลักสูตรมีการกำหนดรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เหมาะสม การบริหารจัดการหลักสูตร มีคุณภาพสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

๒. คณะกรรมการบริหาร ครูผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง พึงพอใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

จุดที่จะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๖

จุดที่จะพัฒนาในหลักสูตรสถานศึกษาของปีการศึกษา ๒๕๖๖ คือ

๑. ครูผู้สอนต้องพัฒนาปรับปรุงสื่อให้เหมาะสมเพียงพอต่อกิจกรรมการเรียนรู้
- ๓ โรงเรียนควรพัฒนาการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ และเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นของผู้เรียน เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสาระการเรียนรู้
- ๔ การมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลการจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา และเพิ่มการประชาสัมพันธ์

ภาคผนวก

แบบประเมิน การติดตามการใช้หลักสูตร

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน อบจ.บ้านนาบอน พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรับปรุง ๒๕๖๖

สอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ปรับปรุง ๒๕๖๖

และ

หลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ปรับปรุง ๒๕๖๖

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

- ☐ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย
- ☐ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
- ☐ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ
- ☐ ผู้ปกครองนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. วิสัยทัศน์					
๑.๑ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์					
๑.๒ แสดงภาพของผู้เรียนที่พึงประสงค์ในอนาคตอย่างชัดเจน					
๑.๓ มีความครอบคลุมสภาพความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น					
๑.๔ ความเป็นไปได้					
๑.๕ มีเอกลักษณ์แสดงถึงความโดดเด่นของโรงเรียน					
๑.๖ สามารถสร้างศรัทธา/จุดประกายความคิดของบุคลากร					
๒. โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียน					
๒.๑ เวลาเรียนรวมมีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.๒๕๕๑					
๒.๒ สัดส่วนเวลาที่กำหนดมีความเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มสาระและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
๓. การกำหนดรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้					
๓.๑ มีรหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนชั่วโมง จำนวนหน่วยกิต ครบทุกกลุ่มฯ					
๓.๒ การจัดทำคำอธิบายรายวิชาถูกต้อง ครบทุกชั้น/ทุกกลุ่มสาระ					
๓.๓ การจัดทำคำอธิบายรายวิชาสาระเพิ่มเติมถูกต้อง					

ประเด็นการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	๕	๔	๓	๒	๑
๔. การกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
๔.๑ กำหนดกิจกรรมแนะแนวที่ครอบคลุมกิจกรรมหลัก					
๔.๒ มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจ					
๔.๓ มีกิจกรรมชุมนุม ที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตามระดับชั้น					
๕. การกำหนดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
๕.๑ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะ/กระบวนการอย่าง หลากหลาย					
๕.๒ มีการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งในกลุ่มสาระและข้ามกลุ่มสาระฯ					
๕.๓ การจัดกิจกรรมยึดตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย					
๕.๔ มีการแทรกสาระท้องถิ่นในสาระการเรียนรู้					
๕.๕ มีการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลายและชัดเจน					
๕.๖ มีกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
๖. การกำหนดการวัดและประเมินผล					
๖.๑ รูปแบบ วิธีการ/เกณฑ์การวัด ฯ ในระดับชั้นเรียนและ ระดับสถานศึกษาสอดคล้องหลักสูตรแกนกลาง ฯ พ.ศ.๒๕๕๑					
๖.๒ รายละเอียด/เกณฑ์การผ่านชั้นและเกณฑ์การจบการศึกษา เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพของชุมชน/ท้องถิ่น					
๖.๓ มีเครื่องมือการวัดอย่างหลากหลาย					
๗. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา					
๗.๑ จัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ					
๗.๒ จัดกิจกรรม/โครงการในการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม					
๗.๓ มีระบบการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรฯ					
๗.๔ มีการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
๗.๕ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้					
๗.๖ มีการจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สอนสัมพันธ์กับสาระการ เรียนรู้ที่ต้องรับผิดชอบ					

คณะจัดทำรายงานผล

คณะกรรมการที่ปรึกษา

นางสาวหนึ่งฤทัย แก้วกันเนตร ผู้อำนวยการสถานศึกษา ประธานกรรมการ
นางสาวพุทธิมา นันทะกมล รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รองประธาน
นายศุภกร เหล่าโคตร รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รองประธาน
นางสาวปัญจมา นาคสง่า หัวหน้างานฝ่ายแผนและงบประมาณ กรรมการ
นางสาวศศิธร วิเศษกาญจน์ หัวหน้างานบริหารบุคคล กรรมการ
นางสุดารัตน์ พึ่งสุริยวงษ์ หัวหน้างานบริหารทั่วไป กรรมการ
นางสาวยมนา เลิศวงหัตถ์ กรรมการและเลขานุการ

คณะทำงาน

นางสาวยมนา เลิศวงหัตถ์ ประธาน
นางสาวพาริณี ปุตาสา กรรมการ
นางสาวมนัสนันท์ หล้าฐาน กรรมการ
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กรรมการ
หัวหน้าสายชั้นทุกสายชั้น กรรมการ
หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กรรมการ
นางสาวศรัณย์พร ปราณจันทร์ กรรมการและเลขานุการ

ประมวลภาพโครงการพัฒนางานวิชาการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน กิจกรรมปรับปรุงหลักสูตร ๒๕๖๖
วันที่ ๒๐-๒๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖
ณ ห้องประชุม โรงแรมคันทรี่วิว รีสอร์ท จังหวัดพังงา

